

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Tarım ve Orman Bakanı Vahit KİRİŞÇİ tarafından yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

Hayvancılık sektörü, toplumun gıda güvencesinin oluşturulması, bitkisel üretimde devamlılığın sağlanması, kırsal alanların gelişmesi ve genel olarak ekonomiye sunduğu katkılar nedeniyle her ülke için büyük önem taşımaktadır. Türkiye, coğrafi özellikleri ve sahip olduğu avantajlı iklim koşulları nedeniyle hemen hemen her bölgesinde hayvancılık yapılabilen bir ülkedir. Bu nedenle de uzun yıllar boyunca tarım ve hayvancılıkta kendi kendine yeten nadir ülkeler arasında yer almıştır.

Ancak özellikle, Ak Parti'nin iktidara geldiği 2002 yılından bu yana; yerli hayvancılığın yeterince desteklenmemesi, hayvancılık sektöründeki girdi maliyetlerinin fahiş oranda artması, mera alanlarının azalması, sağlıklı hayvanların yetiştirilmesi için aşılama gibi çalışmaların doğru ve gerektiği şekilde yapılmaması gibi sebeplerle bugün yerli büyükbaş hayvancılık, ülkemizde bitme riski ile karşı karşıyadır. Ülkemizde çok sayıda besici son dönemde hayvanlarını satmakta ve hayvancılığı bırakmaktadır. Ak Parti'nin iktidara geldiği 2002 yılında 3 milyon 568 bin 163 olan yerli sığır sayısı, 2021 yılında 1 milyon 384 bin 659'a düşmüştür. Büyükbaş hayvan sayısındaki bu azalma beraberinde kırmızı ette yerli üretimin düşmesine, ithalatın ise artmasına neden olmuştur. Tüm bunlar da kırmızı etin fiyatının fırlamasına neden olmuştur.

Tarım ve hayvancılıktaki bu yanlış politikalardan, önemli oranda etkilenen illerden biri de Zonguldak'tır. Türkiye İstatistik Kurumu, Zonguldak Bölge Müdürlüğü verilerine göre; Zonguldak'ta 2020 yılında 89 bin 473 olan büyükbaş hayvan sayısı, 2021 yılında 72 bin 614'e düşmüştür. Bölgenin en büyük hayvan pazarı olan Subaşı Hayvan Pazarı'nda besiciler, yem fiyatlarındaki fahiş artış nedeniyle hayvanlarının önemli bir kısmını, kesime göndermek zorunda kaldıklarını ifade etmiştir. TÜİK'in 21 Nisan 2022 tarihli Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi verilerine göre, tarımsal fiyat endeksi bir önceki yıla göre %80,99 oranında artarken, tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksi ise %86,59'a yükselmiştir. Türkiye Yem Sanayicileri Birliği verilerine göre; besi yemi fiyatları 1 yılda, 2 kat artmıştır. 2020 yılının Aralık ayında bir tonu 1970 TL olan besi yemi, 2021 yılının Aralık ayında 3930 TL'ye çıkmıştır. Yem fiyatlarındaki bu fahiş artış nedeniyle besiciler, Kurban Bayramı'nda, vatandaşın kurbanlık bulmakta sorun yaşayacağını, hayvancılıkta girdi maliyetlerindeki yükseklik karşısında önlem alınmazsa bundan sonraki yıllarda özellikle büyükbaş hayvanların ancak belgeselerde izlenebileceğine dikkat çekmiştir.

Bunun yanında, Tarım ve Orman Bakanlığı Hayvancılık Genel Müdürlüğü tarafından 29.03.2022 tarihinde "Besideki Hayvan Sayısı" konusu ile illere bir yazı gönderilmiştir. Bu yazıda "Yıl içinde kırmızı et üretimine dair planlama yapılması adına; ilinizdeki besicilik işletmelerindeki mevcut besideki büyükbaş hayvan varlığının tespiti

65757

ve işletmelerin kapasiteleri, mevcut doluluk oranları ve 3 ay içinde kesim olgunluğuna ulaşabilecek büyükbaş erkek hayvan sayısının belirlenmesi amacıyla” bir raporlama yapılması istenmiş ve bu raporların da 30.03.2022 tarihinde Hayvancılık Genel Müdürlüğü'ne mail olarak gönderilmesi istenmiştir.

Bakanlığınız tarafından gönderilen bu yazı, besicilerin yaklaşan Kurban Bayramı'nda kurban bulunamayacağına ilişkin uyarılarının ne kadar haklı olduğunu, yerli büyükbaş hayvan sayısında ciddi oranda azalma olduğunu, buna bağlı olarak kırmızı et üretimindeki krizin ilerleyen zamanlarda daha da büyüyerek, toplumun gıda güvenliğini tehdit edecek boyuta ulaşacağını göstermektedir. Ülkemizdeki yanlış hayvancılık politikaları nedeniyle bugün hem besiciler hem de toplum mağdur olmaktadır.

Bu çerçevede;

1)Yıllar bazında ayrı ayrı belirtmek üzere son 5 yılda, ülkemizdeki yerli büyükbaş hayvan sayıları nedir?

2)Türkiye İstatistik Kurumu, Zonguldak Bölge Müdürlüğü'nün 9 Şubat 2022 tarihli verisine göre; Zonguldak'ta 72 bin 614 olan büyükbaş hayvan sayısı, önerenin cevaplandığı tarih itibariyle kaçtır?

3)Önerenin cevaplandığı tarih itibari ile bu yıl ithal edilen büyükbaş hayvan sayısı kaçtır?

4)Zonguldak başta olmak üzere, ülkemizde yerli büyükbaş hayvan sayısının düşmesinin nedenleri nedir?

5)Yerli büyükbaş hayvan sayısının düşmesi karşısında Bakanlığınızca tedbir alınacak mıdır? Alınacaksa bu tedbirler nelerdir?

6)Hayvancılıkta en önemli girdi maliyetini oluşturan yem fiyatlarındaki fahiş artış karşısında besicileri koruyacak tedbirler alınacak mıdır?

7)Bakanlığınız tarafından 29.03.2022 tarihinde illere gönderilen “Besideki Hayvan Sayısı” konulu yazınız neticesine göre; 3 ay içinde kesim dolgunluğuna ulaşabilecek erkek hayvan sayısı kaçtır?

8)Bakanlığınız tarafından 29 Mart 2022 tarihinde “Besideki Hayvan Sayısı” konulu bir yazı gönderilmesinin nedeni yaklaşan Kurban Bayramı'nda, kurbanlık büyükbaş hayvan bulunması konusunda bir sorun yaşanacağının düşünülmesi midir?